

«Urtetan etorri ez direnak joan ez balira bezala sentitzen dira itzultzerakoan, Muga tabernan»

Unamuno plazatik oso hurbil dago Muga, 30 urtez maketak, fantzineak, kontzertuetako sarrerak eta ogitartekoen aukera zabala eskaini dituen taberna. Barraren atzean Juancar Bilbao portugaleterra dago hasieratik, bezeroen nahietara etengabe eraldatu den gizon kementsua. Bera eta bere ingurukoak gabe ezinezkoa zatekeen Bilbon hamarkadatan bizi izan den rock mugimendua. Maiatzaren 4an urteurreneko jaia antolatuko dute Kafe Antzokian.

| IKER BARANDIARAN |

Zer eman dizu Bilbok?

Dena, baina nik ere eman diot Bilbori. Gaitz egitea gustatzen zait, ez suntsitzea, baina bai haize kontra joatea. Gaztetxea nintzenean, jendea txundituta etortzen zen Londresetik. “Ez dago hara joan beharrik. Saiatu hangoa hemen sortzen, gure esku dago”, esaten nien.

Muga tabernan lan handia egiten duzue bezeroa asetzeko. Ostalaria jaio ala egin egiten da?

Muga ez da askorik aldatu 30 urteotan, gauza txikiak dira aldatu ditugunak. Musika eta giroa antzekoak izan dira beti. Bada jendea urtetan etorri ez dena, eta bueltatzerakoan joan ez balitz moduan sentitzen da. Hori oso garrantzitsua da guretzat.

Txikitero taberna zabaltzeko asmoa zenuen.

Plaza Berrian halako tabernatan aritua nintzelako. Baina proiektuak tabernarion eta bezeroen artean gauzatzen dira eta oharkabean gauza asko gertatu ziren: gazteria bera eta ohiturak aldatu ziren, Iturribide kalea heavyz bete zen, Gaueko tabernan kontzertuak egiten hasi ziren...

Beste inon ez bezala, maketak, fantzineak eta antzekoak saltzen hasi zineten. Halako kulturatik zentozen?

Ez. Portugaleteko jai batzordean ibilia nintzen, Batasuna izeneko dantza taldean eta fanfarrean... Portugalete “Errusia txikia” zen orduan, eta askok kontzientzia ezkertiarrak

genuen. Sasoi hartan tabernen zirkuitoa zegoen: Gaueko, Umore Ona, Gure Txoko, Okiniz, La Rueda, Blanco y Negro. Muga irla bihurtu da gaur egun.

Kike Turmixengatik hasi zinen kontzertuak antolatzen?

Turmixek gauza asko erakutsi dizkit, egin beharrekoak eta egin behar ez direnak ere bai. Bada jendea Turmixek baino askoz gutxiago eginda dirua eta dominak irabazi dituen. Turmixekin zorretan gaude. Gainera, garai hartan ez zegoen kontzertuetarako azpiegiturarik, Last Tour oraindik asmatu gabe zegoen.

Pasaba por aquí eta *Beatnick Fly* fantzineen ondoren 3D musika promotora sortu zenuten.

Bai, Psychobilly, Iñaki Lolailo, Santi Atxuko, Estibaliz de Migel eta bostok hainbat talderen managementa eraman genuen Iturribideko bulego batean: El Inquilino Comunista, Los Clavos, Pop Crash Colapso... eta Sociedad Alkoholikak Europatik egin duen bira bakarra antolatu

genuen. Ehunka kontzertu egin genituen: Gauekon, Gaztetxean, gerora Bilborockek hartu zuen Mesedeetako Elizan, En Canal-en, La Casillan, Kafe Antzokian... Mesedeetako eliza erostekoak ginela, guk baino sei aldiz diru gehiago eskaini zion Udalak Elizari.

Bilbo Hiria lehiaketarekin ere hartu-eman handia izan zenuten.

“Nik sortutako EZ-GAE logoa hor dago oraindik, baina ez nuen luzaroan borrokatu. SGAE piramide forma duen iruzurra da, hori da gakoa”

Bai. Kartelak sortzen genituen, segurtasuna eramaten genuen... Lehiaketa hori ez baitzen udalean jaio, kalean baizik, eta orduko kultura teknikari Andoni Olivaresek gogor borrokatu behar izan zuen udalean. Gauza bera gertatu zen Bilborocken dagoen Euskal Herriko musika artxibategiarekin. Olivaresen eta Pablo Cabezaren ahaleginagatik gauzatu zen. Eta orain itxita dago, ez dakit zergatik.

“Oraindik ekimenik ere baden arren, lehengo Bilbo desagerrarazi dute. Baina ez da agintarien erru hutsa, ostalariona ere bada”.

Ezin ahaztu En Canal aretoa. Ia azpiegitaririk gabe gauza erraldoiak egin daitezkeen seinale. Hala da. Artista talde batek Zorrozaurren galduta zegoen lokal batean kontzertuak eginen utzi zigun. Psychobilly, Santi Merchan eta hirurok ginen eta urte eta erdian Bilbon inoiz sortu gabeko eskaintza lortu genuen. Orduan ez zegoen inongo kontzertu aretorik. Dictators taldea berpiztea lortu genuen, The Velvet Underground-eko Moe Tucker, Kim Salmon, Dee Dee Ramone, Chesterfield Kings ekarri genituen, Euskal Herriko talde ugari.

SGAEn kontra gogor aritu zinen eta Euskal Herriko egile eskubideen elkarte baten alde egin zenuen, baina egileek ez zintuzten jarraitu...

Salatzekoa da SGAEk urteetan egin duena eta jendea ohartzen hasi da mafiosoak besterik ez direla. Adibidez, bat-batean kubatar eta mexikar musika asko entzuten hasi gara, SGAEk horien eskubideak hartu dituelako... Nik sortutako EZ-GAE logoa hor dago oraindik, baina ez nuen luzaroan borrokatu. SGAE piramide forma duen iruzurra da, hori da gakoa.

Era berean goiztiarra izan zinen Bilbon rock jaialdi erraldoiak antolatzen. Gerora, beste batzuek jaso dituzte emaitzak.

Ez ginen lehenak izan. Guk baino bi urte lehenago, 2001ean, Serrano promotoreak Rockazoka antolatu zuen. Bilbao Action Rock jaialdia 2003an egin genuen. Erakunde publikoek diru-laguntza ziurtatu ziguten eta bi aste lehenago, guztia iragarrita genuenean, kendu. Horrek baino amorru handiagoa eman zigun handik gutxira Last Tour promotoreak Bilbao Live Festival [gero BBK Live bihurtu dena] antolatzerakoan BAR jaialdiaren proiektuko lehenengo bi orrialdeak komarik aldatu gabe aurkeztu izana.

Bilbo dagoeneko ez da hiri sortzaile eta apurtzailea?

Oraindik ekimenik ere baden arren, lehengo Bilbo desagerrarazi dute. Baina ez da agintarien erru hutsa, ostalariona ere bada. Adibidez, Bilbon metroa aste barruan 23:00etan ixtea ez da normala; ordu bat luzatuz gero mesede handia egingo liokete ostalaritzari.

Eta zer egin beharko zenukete ostalariok?

Gure zilborretik at ere begiratu. Luzaroan ganorazko zerbitzua eman gabe eta nahi zutena kobratuta ostegunetik larunbatera lan egitea nahikoa izan dute, baina jada ezin liteke, eta berrasmatu beharra dago, gauza berriak egin. Ideiak eta ausardia falta dira.

Zer (izan) da zuretzat Muga? Babeslekua, presondegia, laborategia?

Aipatutako guztia da, baina lehenik eta behin, Mugak bizitza salbatu didala esan behar dut. Egunero taberna zabaltzeko ardurak izan ez banu, agian hilda nengoke. Mugaren historiak, beste gauza askoren artean, heriotzak ere baditu, jende on askoa galdu dugu.

Zer daukazu orain esku artean?

Eki txanponarekin hasi gara, berau erabilgarri duen lehen taberna da Bilbon. Horrez gain, dagoeneko 30 ogitarteko begano eskaintzen ditugu. Maiazaren 4an Kafe Antzokian egingo dugun jaia ari gara presatzen. ■

